FLOKENES
FISKEFARM

Redegjørelse etter

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven)

2025

INNHOLD

FLOKENES FISKEFARMS REDEGJØRELSE ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR KALENDERÅRET 2024 3

Innledning 3
Kontaktinformasjon 3
Rapporteringsplikt 3

OM SELSKAPETS VIRKSOMHET 4

Selskapets organisering og driftsområde 4
Retningslinjer 4

MÅLSETNING OG FREMDRIFT 5

Overordnet om mål og fremdrift 5
Mål for 2025 6

AKTSOMHETSVURDERINGER 7

Overordnet om selskapets fokus for aktsomhetsvurderingen – metodikk 7
Selskapets leverandørkjede og forretningspartnere 7
Fôr 7
- Marine råvarer 9
- Vegetabilske råvarer 9
  - *Soya - Brasil 9*
  - *Guar 9*
  - *Hvetegluten 10*
- Mikronæringsstoffer 10

Resultatet av aktsomhetsvurderingen 10

TILTAK FOR Å STANSE, FOREBYGGE ELLER BEGRENSE NEGATIVE KONSEKVENSER 10
OVERVÅKING AV TILTAK – GJENNOMFØRING OG RESULTAT 11

Rutiner for overvåking 11

KOMMUNIKASJON MED BERØRTE INTERESSENTER OG RETTIGHETSHAVERE 11
GJENOPPRETTING OG ERSTATNING 11

FLOKENES FISKEFARMS REDEGJØRELSE ETTER ÅPENHETSLOVEN FOR KALENDERÅRET 2024

Innledning

Flokenes Fiskefarm AS i samarbeid med Salmon Group AS utfører løpende aktsomhetsvurderinger i henhold til OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv for å bidra og medvirke til bærekraftig utvikling. Selskapet etterlever åpenhetslovens formål om å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold og offentliggjør hvert år en redegjørelse for utførte aktsomhetsvurderinger.

Denne redegjørelsen omfatter aktsomhetsvurderingene selskapet har gjennomført i 2024. Redegjørelsen omfatter også, hvis relevant, tiltak som er vurdert og iverksatt for å redusere risikoen for negative konsekvenser selskapets aktivitet og forretningsforbindelser kan ha for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Kontaktinformasjon

Henvendelser om denne rapporten kan rettes til:
Flokenes Fiskefarm AS
Ved Håkon Hagesæther
hakon@flofisk.no

Eller

Salmon Group AS
Leder Innkjøp og Bærekraft, Christine L. Larsen
christine@salmongroup.no

Rapporteringsplikt

Selskapet har hovedkontor ved Førdefjordvegen 3645, og er hjemhørende i Norge.

Flokenes Fiskefarm AS får utført aktsomhetsvurderingene ved hjelp av Salmon Group.

Vi sender dei relevante data til Salmon Group.

OM SELSKAPETS VIRKSOMHET

Selskapets organisering og driftsområde

Flokenes Fiskefarm AS er kontrollert av 4 Holding Selskap, IO invest, Hagesæther invest, ML og MF Holding og EIRØ Holding. Desse selskapa eig samtlige aksjer i Flokenes Fiskefarm AS.

Selskapet driv med produksjon av laks i Askvoll og Fjaler kommune. Selskapet vart etablert i 1990, og har base i Flokenes. Flokenes fiskefarm AS har 8 faste stillingar og 1 lærling. På landbasen er det kontorer, garderober og kantine, samt havn med arbeidsbåtar. Laksen blir solgt til eksportør, som selger den videre ut i markedet. Det er fokus på lokalt næringsliv, og mange av våre leverandører er lokale.

Flokenes Fiskefarm er medeigar av Salmon Group, eit nettverk av små og mellomstore bedrifter. Salmon Group gir oss stordriftsfordelar gjennom innkjøpsavtaler, som blir forhandla fram på vegne av selskapa som er med i gruppa. Salmon Group følger regelverk, bærekraftsmål og har fokus på krav med tanke på Åpenhetslova. Salmon Group har gjennom sitt mandat eit stort ansvar for å forhalde seg til leverandørar og samarbeidspartnere som er i samsvar med retningslinjer for ansvarlig adferd og krav til åpenhetslova.

Retningslinjer

Selskapet har eigne rutinar for korleis vi forankrar arbeidet med menneskerettar og anstendige arbeidsforhold, Desse er tilgjengelig i vårt kvalitetssystem Incontrol Havbruk.
Rutina omfatter selskapet sitt arbeid for oppfyllelse av krava som blir stilt i åpenhetslova.

Selskapets rutiner er forankra og vedtatt i selskapets styre. Etiske retiningslinjer, «Code of Conduct» er kommunisert til selskapets ansatte og ligg tilgjengelig i selskapet sitt kvalitetssystem Incontrol Havbruk.

Rutinen beskriv korleis selskapet gjennomfører aktsomhetsvurdering og vurdering av tiltak. Rutina inneheld også informasjon om selskapets sine varslingskanaler. Dette skal bidra til å avdekke eventuelle negative konsekvensar for grunnleggende menneskerettar, anstendige arbeidsforhold knytta til selskapets sin aktivitet og korleis slik informasjon blir fulgt opp. Flokenes Fiskefarm sin administrasjon har ansvar for aktsomhetsvurderinger i samsvar med åpenhetslova. Ansvaret ligger hos HMS ansvarlig, i samarbeid med daglig leder.

Flokens Fiskefarm er Global Gap sertifisert, inkludert GRASP. Dette er ein frivillig internasjonal standard som omfattar alle ledd i produksjonen, ivaretek matsikkerhet, miljøpåverknad, dyrevelferd og arbeidarane si helse og sikkerhet. Dette gjelder både bedrifta sine tilsette, men også bedrifta sine underleverandører. GRASP delen tek spesielt for seg det sosiale aspektet med fokus på ILO sine kjernekonvensjonar for menneskerettar. Prosedyrer knytta til dette blir revidert årlig av eit eksternt selskap som er godkjent til dette. Flokenes Fiskefarm sitt Global Gap nr. : 4063651853063, og ligg tilgjengelig på Global Gap sin database.

Salmon Group står for forhandlinger av innkjøp av varer og tjenester til Flokenes Fiskefarm.

Salmon Groups rutiner er forankret og vedtatt i selskapets styre. Rutinen er kommunisert til selskapets ansatte og ligger tilgjengelig for alle på selskapets hjemmeside, salmongroup.no/vart-ansvar/.

Salmon Groups rammeavtaler inneholder egne vilkår om ivaretakelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden som må godtas av leverandøren og signeres som del av avtalen. Vilkårene bygger på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv med aktsomhetsvurderinger som metode. Dersom leverandøren bruker underleverandører for å oppfylle kontrakten, er leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene i leverandørkjeden. Vilkårene regulerer følgende:

1. Overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidsmiljølovgivningen
2. Policys og rutiner for aktsomhetsvurderinger
3. Kontraktsoppfølging
4. Sanksjoner

I tillegg har vi forankret det øvrige arbeidet med etikk i Retningslinjer for Ansvarlig atferd. Retningslinjene beskriver forventninger, forpliktelser og krav til overholdelse og respekt for menneskerettigheter og ansvarlig virksomhet for Salmon Groups styremedlemmer, ansatte og innleid personale. Vi oppmuntrer også våre eiere og tilknyttede selskaper til å følge våre retningslinjer. Leverandører og samarbeidspartnere skal gjøre seg kjent med retningslinjene og overholde forpliktelsene på områdene de kommer i innbefatning med.

For å understreke viktigheten av vårt ansvar, også i leverandørkjeden, ble det i 2024 utarbeidet etiske retningslinjer for leverandører tilgjengelig på norsk og engelsk. Dokumentet inneholder krav og forventninger til miljøansvar, arbeidstaker- og menneskerettigheter, og ansvarlig forretningsadferd. Selskaper som leverer varer og tjenester under rammeavtaler med Salmon Group skal følge og etterlever krav og forventninger i de etiske retningslinjene for leverandører.

Fôr er vår største kategori, og i 2024 publiserte vi SG-fôret Bærekraftsvisjon og strategi på norsk og engelsk. Også i dette dokumentet beskrives krav og forventninger til bærekraft og åpenhet i leverandørkjeden.

Vi arbeider etter rutiner og prosesser for risikovurdering av leverandørkjeden, med tilhørende oppfølgingstiltak for leverandører basert på kartlagt risikoprofil, inkludert bakgrunnssjekk, oppfølging og revisjon underveis i kontraktsforholdet.

MÅLSETNING OG FREMDRIFT

Overordnet om mål og fremdrift

Vi arbeider kontinuerlig med å foreta vurderinger av risiko knyttet til selskapets og våre forretningsforbindelsers aktiviteter, samt tiltak for å nå målene.

Mål for 2025

Vi har satt oss konkrete mål for arbeidet med åpenhetsloven:

Målsetning	Status
Flokenes Fiskefarm AS skal halde på Global Gap sertifiseringa. Årlig revisjon av selskap.	Pågår
Flokenes Fiskefarm Forsetter med å heve Kunnskapsnivået når det gjeld Åpenhetslova og bærekraft	Pågår
Gjennom eigarskap i Salmon Group vil vi stille krav til at avtaler som blir inngått. Stordriftsfordelar blir fulgt opp i forhold til Krav i åpenhetslova.	Pågår
Stille krav til eventuelle nye leverandører med Tanke på ansvarlig forretningsadferd.	Pågår

Salmon Groups Målsetjing 2025:

Målsetning	Status
Vi skal videreutvikle aktsomhetsvurderingen på bakgrunn av ny informasjon og erfaringene vi gjør	Pågår
Vi skal heve kompetansen internt i vårt selskap og blant våre eiere når det gjelder bærekraft og ansvarlig innkjøpspraksis	Pågår
Vi skal jobbe for tettere samarbeid med leverandører, bransjeorganisasjoner og konkurrenter ifm. oppfølging av ivaretakelse av menneskerettigheter i leverandørkjeden	Påbegynt
Vi skal gjennomføre minst en revisjon med fokus på menneskerettigheter hvert år	Planlagt for 2025 Marine råvarer

AKTSOMHETSVURDERINGER

Overordnet om selskapets fokus for aktsomhetsvurderingen – metodikk

Flokenes Fiskefarm gjennomfører aktsomhetsvurderinger av egen virksomhet, og av leverandørkjeden knyttet til innkjøpsavtalene Salmon group forhandler og forvalter på vegne av oss. Aktsomhetsvurderingene gjennomføres i henhold til OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Formålet med aktsomhetsvurderingene er å avdekke forhold som potensielt kan ha og/eller har hatt negative konsekvenser på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsvilkår.

Salmon Group benytter modulen for håndtering av sosial risiko i leverandørkjeden levert av Ignite Procurement for å forenkle, kvalitetssikre og effektivisere gjennomføringen av aktsomhetsvurderingene. Modulen gir en systematisert oversikt over førsteleddsleverandører, forretningspartnere og underleverandører, samt innledende vurderinger av risikoen for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. De innledende vurderingene gir en vurdering av Høy, Medium eller Lav risiko basert på geografi og bransje. Risikoprofilen justeres i henhold til vårt videre arbeid som inkluderer blant annet dialog, dokumentasjon og revisjon.

Selskapets leverandørkjede og forretningspartnere

I tråd med prinsippet om risikobasert tilnærming har vi også i år prioritert leverandørene knyttet til vår kjernevirksomhet.

De største og viktigste kategoriene forvaltet av Salmon Group er: fôr, vaksiner og rogn. Selskapet forvalter også rammeavtaler for telefoni, oksygengass, sertifisering, analyser, systemer og forbruksmateriell. Majoriteten av selskapets avtaler er inngått med leverandører lokalisert i Norge. Enkelte av leverandørene har flere underleverandører i høyrisikojursdiksjoner, som generelt innebærer en høyere risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter.

Med utgangspunkt i en oversikt over samtlige leverandører har vi kategorisert våre leverandører og underleverandører i kategoriene lav, medium og høy risiko. Også i 2024 fokuserte vi på leverandørene med høyest risiko, leverandører av fôr.

Fôr

Kategorien fôr har høyest iboende risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter, da råvarene fôret består av handles globalt i en kompleks verdikjede. Internasjonale data viser at landbruk, skogbruk og fiskeri er blant de sektorene med høyest risiko for menneskerettighetsbrudd globalt. Dette gjelder særlig risiko for barnearbeid, tvangsarbeid, og moderne slaveri, noe som gjør det til en prioritert del av våre aktsomhetsvurderinger.

Ifølge FNs internasjonale arbeidsorganisasjon (ILO) og UNICEF er det anslått at over 160 millioner barn er i barnearbeid globalt (2020). Av disse arbeider omtrent 112 millioner barn i jordbruk, skogbruk og

fiske – noe som utgjør over 70 % av totalen. Barn i denne sektoren utfører ofte fysisk krevende og helseskadelige oppgaver, ofte uten nødvendig verneutstyr, skolegang eller rettslig beskyttelse.

ILO og Walk Free Foundation anslår i sin rapport fra 2022 at over 27,6 millioner mennesker globalt er ofre for tvangsarbeid, og av disse arbeider ca. 4 millioner personer i jordbruk, skogbruk og fiskeri. Tvangsarbeid i disse sektorene inkluderer gjeldsslaveri, rekruttering under tvang, og brudd på retten til organisasjonsfrihet. Risikoen er særlig høy i uformelle og sesongbaserte arbeidsforhold og blant migrantarbeidere.

For Flokenes Fiskefarm er også fôr kategorien med høyest spend, strategisk viktighet og størst påvirkning på CO2 utslipp. Gjennom Salmon Groups rammeavtaler handles det over 200 000 tonn fôr årlig, og med dette volumet er dette også kategorien hvor vi har størst påvirkningsmulighet. Salmon Group forvalter gruppens egen fôr-resept – SG-fôret. Med egen fôr-resept har vi mulighet til å styre råvarevalg og inklusjonsnivåer, og ta gode valg for Fisk, Folk og Klode.

Alle råvarer i fôret skal være trygg for både Fisk, Folk og Klode, og skal kunne spores helt tilbake til hvor de ble høstet både på land og i havet. Fôret består flere råvarer, fordelt i kategoriene marine råvarer, vegetabilske råvarer, nye eller novel råvarer og mikronæringsstoffer. Kategorien marine råvarer består av fiskemel, fiskeolje, krillmel og krabbemel. Kategorien vegetabilske råvarer består av guarmel, hestebønner, solsikkemel, soyaproteinkonsentrat, hvete, hvetegluten, rapsolje og linolje. Kategorien nye/novel råvarer består av mikroalgeolje og insektmel. Kategorien mikronæringsstoffer består av råvarer som vitaminer og mineraler.

Gjennom 2024 er det lagt ned et stort arbeid for økt åpenhet om underleverandører og råvareprodusenter. Salmon Groups forventning er full åpenhet om hvilke leverandører og produsenter som leverer råvarer til vårt fôr, da vi er lovpålagt å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i våre leverandørkjeder etter åpenhetslovens § 4 b. Full åpenhet er ennå ikke på plass, så dette arbeidet fortsetter i 2025.

Våre førsteleddsleverandører Biomar og Polarfeed arbeider etter prinsippene i «ASC Feed Standard» og har kvalitetssystemer som sikrer tett oppfølging av underleverandører og råvareprodusenter, også med tanke på menneskerettigheter. ASC-standarden hensyntar en rekke ulike bærekraftsfaktorer, herunder krav til anstendige arbeidsvilkår og respekt for grunnleggende menneskerettigheter. Denne sertifiseringen er i dag det nærmeste næringen kommer en garanti for at fôret er etisk produsert. Sertifisering er en omfattende prosess, men våre leverandører vil oppnå sertifisering i løpet av 2025.

Vi anser likevel risikoen å være høy innen enkelte råvarer, og områdene vi har hatt spesielt fokus på er: Marine råvarer, Soya, Guar, Hvetegluten og Mikronæringsstoffer.

Marine råvarer

Marine råvarer produseres av fangstene til globale fiskerier, som mange forbinder med IUU (ulovlig, uregulert, uregistrert) fiske. IUU utgjør en kjent risiko for overbelastning av fiskebestander, menneskehandel og brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter.

Salmon Group er en stor forbruker av marine råvarer og har derfor et særlig ansvar for, og interesse i, å sikre at alle marine råvarer stammer fra lovlig høstede og landede arter. Vi har derfor krav om at marine råvarer ikke skal stamme fra IUU fiskeri, eller fra fiskeri målrettet arter som er klassifisert som truet eller kritisk truet av IUCN. Marine råvarer skal enten være marine bi-produkter eller sertifisert etter MSC (Marine Stewardship Council), Marin Trust eller en FIP (Fishery Improvement Projects) knyttet til en av dem. Krill skal utelukkende være MSC-sertifisert. Ovennevnte krav reduserer risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter, men eliminerer den ikke.

Kategorien var i 2024 klassifisert som høy risiko, men det ble ikke avdekket brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter knyttet til marine råvarer i vårt fôr i 2024.

Vegetabilske råvarer

Soya - Brasil

Produksjon av soya, spesielt i Brasil, er ofte forbundet med avskoging, svekket biomangfold og dårlige arbeidsforhold. Avskoging har alvorlige konsekvenser for urfolk, lokalsamfunn, arbeidstakere og miljøforkjempere. Med avskoging blir urfolk ofte fratatt sine rettigheter til tradisjonelle landområder, levegrunnlag og kultur, og med dette deres rett til liv, helse, kultur og selvbestemmelse. Urfolk opplever også tilfeller av tvangsflytting og vold fra aktører som uten samtykke trenger inn på deres områder. I områder der avskoging skjer for å rydde plass til f.eks. soyaproduksjon, forekommer det også tvangsarbeid, barnearbeid og dårlige sikkerhetsforhold. Videre risikerer miljøforkjempere inkludert urfolksledere, journalister og aktivister, å bli utsatt for for trusler, forfølgelse og i verste fall drap.

For å redusere risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter, skal alle soyaprodukter i vårt fôr være avskogingsfritt, GMO-fritt, og sertifisert i henhold til f.eks. ProTerra Standarden. Det ble ikke avdekket brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter knyttet til produksjonen av soya til vårt fôr i 2024.

Guar

Guar dyrket i India medfører en stor risiko for barnearbeid da denne råvaren dyrkes på små familiedrevne gårder hvor barna i familien deltar aktivt i driften av gården. Dette har også den konsekvensen at barna i mange tilfeller får en mangelfull skolegang som hindrer deres videre personlige utvikling, og dermed også den lokale samfunnsmessige utviklingen i et lengre perspektiv. Vår leverandør Biomar gjennomførte tidlig i 2024 fysiske revisjoner av produksjonsanlegg, besøk av gårder og intervjuer i India. Det ble ikke avdekket brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter knyttet til produksjonen av guar i 2024, men sammen med våre leverandører vil vi fortsatt ha fokus på denne råvaren i årene som kommer.

Hvetegluten

Sent i 2024 ble det avdekket at en liten andel av råvaren hvetegluten produseres i Kina, et land med høy risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter. Vi vil ha fokus på å innhente informasjon om, og vurdere risiko av disse produsentene i 2025.

Mikronæringsstoffer

En stor andel av mikronæringsstoffene produseres utelukkende i Kina, et land med høy risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter. Vi vil fortsatt ha fokus på denne råvaren i samarbeid med våre førsteleddsleverandører.

Resultatet av aktsomhetsvurderingen

Salmon Group jobber systematisk gjennom året for å følge opp våre leverandører, og sammen med dem, underleverandører og råvareprodusenter. Gjennom arbeidet med oppfølging av menneskerettigheter i leverandørkjeden ble det i 2024 avdekket én ny potensiell risiko i leverandørkjeden for fôr: Hvetegluten produsert i Kina.

Det er ikke avdekket andre nye eller ytterligere risiko i leverandørkjeden.

TILTAK FOR Å STANSE, FOREBYGGE ELLER BEGRENSE NEGATIVE KONSEKVENSER

Salmon Group iverksetter tiltak basert på alvorlighetsgrad, sannsynlighet og mulighet for gjenoppretting. I tråd med dette er et etablert en rutine hvor vi følger opp våre leverandører basert på risikokategori. Fordi vi har langvarige kontraktsforhold og løpende dialog med våre leverandører, samt at vi forhandler og forvalter avtaler på vegne av en stor gruppe selskap, har vi en ikke-ubetydelig påvirkningsmulighet, og kan over tid jobbe med tiltak for å forbedre forhold i leverandørkjeden.

For leverandørene kategorisert som medium risiko foretar vi en samlet årlig gjennomgang av vår interne risikokartlegging. Gjennom slik regelmessig overvåkning kan vi avdekke om det er forhold som tilsier at vi må iverksette ytterligere undersøkelser.

Kravene vi stiller i våre avtaler er også med på å avhjelpe risikoen for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakervilkår i våre leverandørkjeder.

Vi har så langt ikke identifisert faktiske negative konsekvenser i vår virksomhet eller leverandørkjede, men vil i årene fremover fortsette å følge opp risiko avdekket i leverandørkjeden for fôr.

OVERVÅKING AV TILTAK – GJENNOMFØRING OG RESULTAT

Rutiner for overvåking

Leder for Innkjøp og Bærekraft i Salmon Group har det overordnede ansvaret for å overvåke gjennomføringen og resultatet av iverksatte tiltak. Salmon Group har følgende rutiner for overvåking av gjennomføringen:

- Vi overvåker gjennomføringen og effekten av selskapets interne forpliktelser, aktiviteter og mål for aktsomhetsvurderinger.
- Vi utfører interne og/eller tredjepartsvurderinger eller revisjoner av oppnådde resultater, og kommuniserer resultatene på relevante nivåer internt i selskapet.
- Vi krever jevnlig tilbakemelding fra våre leverandører for å få bekreftet at risikoreduserende tiltak blir fulgt, og/eller for å bekrefte at skade faktisk har vært forhindret eller redusert.
- Vi vil forvente jevnlig tilbakemelding fra representanter og fagforeninger for de berørte arbeidstakere.
- Vi gjennomgår rapporter som blir gitt ut om fôrråvarer, følger med på bransjeundersøkelser og er aktivt medlem i flere bransjeorganisasjoner.

På bakgrunn av disse tiltakene produseres en fremdriftsplan for gjenopprettingsarbeidet som oppdateres jevnlig.

KOMMUNIKASJON MED BERØRTE INTERESSENTER OG RETTIGHETSHAVERE

Selskapet har ikke avdekket brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i 2024.

GJENOPPRETTING OG ERSTATNING

Selskapet har ikke avdekket tilfeller som krever gjenoppretting i 2024.

***

Flokenes 2025

Steinar Hagesæther
Styreleder

Magnar T Leknes
Dagleg Leiar

Ingvar Osland
Styremedlem

Oddny Osland
Styremedlem

Eivind Rørvik
Styremedlem

Linn Marie Leknes
Styremedlem